

Lekcja

Temat: Praca – rozwiązujemy zadania

Realizacja podstawy programowej:

E2-PODST-FIZ-2.0-III.1 posługuje się pojęciem pracy mechanicznej wraz z jej jednostką; stosuje do obliczeń związek pracy z siłą i drogą, na jakiej została wykonana;

Drodzy Uczniowie! Na ostatniej lekcji poznaliśmy wielkość fizyczną- pracę. Dzisiaj doskonalimy się w rozwiązywaniu zadań związanych z pracą.

Sprawdzenie listy obecności i zadania domowego.

Realizacja tematu:

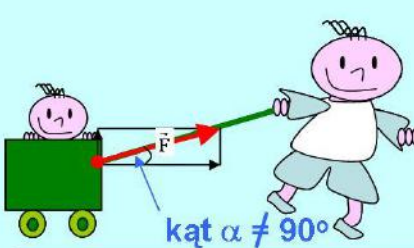
Przypomnienie wiadomości:

PRACA

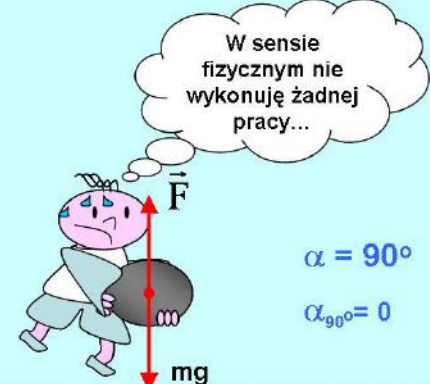
Praca (W) - w sensie fizycznym - zostaje wykonana wtedy, gdy ciało ulegnie przesunięciu (s) pod wpływem działającej na nie siły (F)

W - praca   Jeżeli kierunek wektora siły i przesunięcia są zgodne to: $W = Fs$
 F - wartość siły
 s - wartość przemieszczenia   jednostka: $1J = 1N \cdot 1m = 1 \frac{kg \cdot m^2}{s^2}$

$$W = Fs \cos \alpha$$

kąt $\alpha \neq 90^\circ$

$\alpha = 90^\circ$
 $\alpha_{90^\circ} = 0$

W sensie fizycznym nie wykonuję żadnej pracy...

przesunięcie $\rightarrow$

PRZYKŁAD

Obliczanie drogi, gdy dana jest praca

Silnik motocykla poruszającego się ruchem jednostajnym prostoliniowym wykonał pracę 80 kJ. Jaką odległość pokonał motocykl, jeżeli siła oporu ruchu wynosiła 800 N?

Dane:
 $W = 80 \text{ kJ} = 80\,000 \text{ J}$
 $F_o = 800 \text{ N}$

Szukane:
 $s = ?$

Przedrostek kilo (k) oznacza 1000.

Rozwiązanie:
Skoro motocykl poruszał się ruchem jednostajnym, to zgodnie z I zasadą dynamiki Newtona napędzająca go siła F_n była równa co do wartości sile oporu ruchu F_o :

$$F_o = F_n$$

Wiesz, że $W = F_n \cdot s$, zatem

$$s = \frac{W}{F_n}$$

Podstawiamy dane liczbowe i otrzymujemy:

$$s = \frac{80\,000 \text{ J}}{800 \text{ N}} = 100 \frac{\text{N} \cdot \text{m}}{\text{N}} = 100 \text{ m}$$

Odpowiedź: Motocykl pokonał odległość 100 m.

Podręcznik str . 202

Zadanie 1 str.202

Przeanalizuj przykład i rozwiąż zadanie.

Rowerzysta, poruszając się na rowerze ruchem jednostajnym prostoliniowym wykonał pracę 24 kJ. Jaką odległość pokonał rowerzysta, jeżeli siła oporu ruchu wynosiła 30 N?

Rozwiązanie:

Podręcznik Zadanie 2 str. 202

Oblicz pracę wykonaną przez ciało działające siłą 50 N na drodze 20 cm.

Podręcznik Zadanie 3 str. 203

Dopasuj wartości pracy z ramki do przedstawionych sytuacji, a następnie wyraż tę pracę w dżulach.

Uwaga! Jedna wartość pracy nie będzie pasowała do żadnej sytuacji!

Praca wykonana przez silniki samolotu na drodze 1 kilometra.

Praca wykonana przez silnik dźwigu przy podnoszeniu kontenera na wysokość 10 m.

Praca wykonana przez zawodnika przy podnoszeniu sztangi na wysokość 2 m.

800 kJ • 1,6 kJ • 250 mJ • 200 MJ

Podręcznik Zadanie 4 str. 203

Jeden z uczniów chciał zmierzyć, jaką minimalną pracę wykonuje, podnosząc swój plecak z książkami z podłogi na biurko oraz jaką minimalną pracę wykonuje, przesuwając plecak po biurku. Przygotował taśmę mierniczą, siłomierz i wagę. Zapisz w zeszycie, jakie pomiary i obliczenia uczeń musi wykonać w obu przypadkach, aby obliczyć wykonaną przez siebie pracę.

Podręcznik Zadanie 5 str. 203

Dźwig podnosząc płytę betonową na wysokość 25 m, wykonuje pracę 150 kJ. Oblicz masę podnoszonej płyty. Rozwiązanie zapisz w zeszycie.

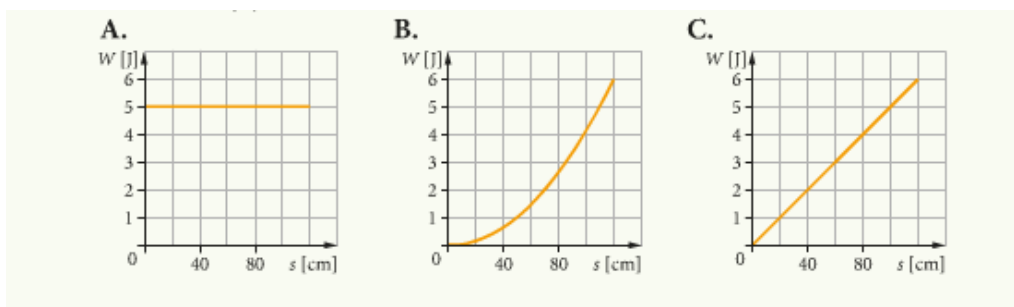
Podręcznik Zadanie 6 str. 203

W której z opisanych sytuacji wykonasz pracę?

- A. Utrzymując w ręce siatkę z zakupami o masie 4 kg.
- B. Pchając ścianę z siłą 50 N.
- C. Mocno zgniatając gąbkę do wycierania tablicy.

Podręcznik Zadanie 7 str. 203

- a) Wybierz wykres, na którym prawidłowo zilustrowano zależność wykonanej pracy od drogi podczas przesuwania po podłodze stołka, na którym działała stała siła.
- b) Na podstawie danych zamieszczonych na właściwym wykresie oblicz wartość siły, jaka działała na stołek.

Rozwiązania zadań w zeszycie.

Podsumowanie tematu lekcji i ocena aktywności uczniów.

W domu: zadanie podane na końcu lekcji

Dobrego dnia!